

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1617/0308 van 22 november 2016
in de zaak 1314/0046/A/1/0036

In zake: de heer **Willem TIMMERMAN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Antoon LUST
kantoor houdende te 8310 Assebroek, Baron Ruzettelaan 27
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling West-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Yves FRANCOIS
kantoor houdende te 8790 Waregem, Eertbruggestraat 10
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:* de nv **ASPIRAVI**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Stijn KNAEPEN
kantoor houdende te 3530 Houthalen, Greenville – Centrum Zuid 1111
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 18 september 2013, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 12 augustus 2013 waarbij aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de bouw van twee windturbines en twee middenspanningscabines.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 8020 Oostkamp, autosnelweg verkeerswisselaar E40/E403 en met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie H, nummers 534A en 547A.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De tussenkomen partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De procespartijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 9 december 2014, waarop de vordering tot vernietiging wordt behandeld.

Kamervoorzitter Eddy STORMS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jelle SNAUWAERT, die *loco* advocaat Antoon LUST verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Yves FRANCOIS, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Stefanie DEBEUF, die *loco* advocaat Stijn KNAEPEN verschijnt voor de tussenkomen­de partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De nv ASPIRAVI verzoekt met een aangetekende brief van 2 december 2013 in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 20 maart 2014 de tussenkomen­de partij toegelaten in de debatten tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

1.

Op 20 maart 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomen­de partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van 2 windturbines, 2 middenspanningscabines en het rooien van 13 bomen”*.

Volgens deze aanvraag worden de twee windturbines ingeplant in de twee noordelijke lussen van het klaverblad E40/E403.

2.

De aanvraag heeft een voorgeschiedenis.

Op 23 juli 2011 dient de tussenkomen­de partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van drie windturbines in de twee noordelijke lussen en in de zuidoostelijke lus van het klaverblad, gevormd door de autosnelwegen E40 en E403.

De verwerende partij weigert deze stedenbouwkundige vergunning op 13 december 2011.

Met een arrest van 4 februari 2016 (nr. RvVb/A/1516/0565) verwerpt de Raad de vordering tot vernietiging van deze weigeringsbeslissing.

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur weigert de corresponderende milieuvergunning in administratief beroep op 16 augustus 2012.

De Raad van State, afdeling bestuursrechtspaar, heeft het beroep tot vernietiging van deze weigeringsbeslissing verworpen op 30 januari 2014 bij arrest met nr. 226.274.

3.

De percelen zijn, volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 april 1977 vastgesteld gewestplan 'Brugge - Oostkust', gelegen in bufferzone.

De percelen zijn eveneens gelegen in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening Regionaalstedelijk gebied Brugge', vastgesteld met een besluit van de Vlaamse regering van 4 februari 2011.

Op 4 januari 2013 is er een projectvergadering.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 13 april tot en met 12 mei 2013, dient de verzoekende partij één van de 61 bezwaarschriften in.

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert voorwaardelijk gunstig op 17 april 2013.

Het agentschap Wegen en Verkeer adviseert voorwaardelijk gunstig op 23 april 2013.

Het KMI adviseert ongunstig op 26 april 2013.

De provinciale Dienst Waterlopen adviseert voorwaardelijk gunstig op 30 april 2013.

De FOD Mobiliteit en Vervoer adviseert gunstig op 7 mei 2013.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert als volgt ongunstig op 15 mei 2013:

“...

Bespreking passende beoordeling, Verscherpte natuurtoets of soortentoets

De locatie van de turbines werd onderzocht op de invloed op vogels en vleermuizen. Voor vogels zijn er geen belangrijke trekroutes over de locatie of pleistergebieden in de omgeving. Voor deze soortgroep zijn er dus geen significante effecten te verwachten.

Van vleermuizen werd vastgesteld dat deze duikers (van waterlopen) gebruiken als migratieroute tussen kolonie en jachtgebied. Bijgevolg betekenen de turbines ook voor deze soortgroep geen significante impact op de populaties.

Gelet op het gevoerde onderzoek en de daaruit voortvloeiende conclusies, is het Agentschap Natuur en Bos van mening dat deze aanvraag geen inbreuk op het soortenbesluit inhoudt.

Voor wat de Europees beschermde soorten, kan het gevoerde onderzoek beschouwd worden als een voortoets in het kader van een passende beoordeling. Het Agentschap Natuur en Bos is dan ook akkoord dat er geen significant negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van deze soorten.

De conclusies van het onderzoek gelden echter enkel voor de inplanting van deze twee turbines. Het effect kan evenwel verschillen indien, in combinatie met deze turbines, bijkomende turbines worden voorzien in de onmiddellijke omgeving. Het document geeft reeds aan dat er vermoedelijk significant negatieve effecten zullen optreden in combinatie

met de aanvraag van Belgacom NV (uw kenmerk 8.00/31022/3597.7). Het Agentschap Natuur en Bos is dan ook van mening dat bijkomend, uitgebreider, onderzoek over de cumulatieve effecten van beide aanvragen noodzakelijk is om uitsluitsel te geven over deze gecumuleerde effecten.

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

Deze aanvraag betreft het oprichten van twee windturbines in de noordelijke lussen van de verkeerswisselaar van de E40/E403. Op deze locatie zijn er geen waardevolle vegetaties of kwetsbare soorten aanwezig. Mogelijke verstoring van vleermuizen is zeer beperkt, gezien de vleermuizen niet op de hoogte van de wieken vliegen.

Deze aanvraag loopt blijkbaar parallel met een aanvraag van Electrabel NV (uw kenmerk 8.00/31022/3597.7). Bij een gecombineerde bouw van 6 turbines, zijn negatieve effecten evenwel niet uit te sluiten. Deze dienen dan ook verder ten gronde uitgezocht te worden.

Zolang de gecumuleerde effecten van beide projecten niet zijn gekend, verleent het Agentschap Natuur en Bos een negatief advies op beide dossiers.

Conclusie

...

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent een **ongunstig advies**, in afwachting van bijkomend onderzoek naar de cumulatieve effecten van beide windmolenprojecten. Gelet op artikel 4.3.3. VCRO kan de vergunningverlenende overheid de vergunning niet toekennen.

Het Agentschap voor Natuur en Bos kan zonder bijkomende informatie niet oordelen of het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben op aanwezige natuurwaarden. Het is bijgevolg niet duidelijk of een MER moet worden opgemaakt. Het ANB adviseert dat de vergunningverlenende overheid eventuele MER-plicht verder onderzoekt.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zedelgem adviseert op 21 mei 2013 als volgt ongunstig:

“ ...

I. De aanvraag is planologisch niet vergunbaar

...

1.3 De aanvrager meent te kunnen terugvallen op art. 4.4.7., §2 VCRO, dat bepaalt:

...

Nu de windturbines op zich niet zijn aangewezen als handelingen/werken die omwille van hun aard en omvang geacht moeten worden slechts een ruimtelijk beperkte impact te hebben, blijft slechts de mogelijkheid over voorzien door art. 3, §3 van dat besluit, dat luidt als volgt:

...

Het besluit bepaalt niet wat onder "projectvergadering" moet worden verstaan. Daarvoor moet men teruggrijpen naar art. 5.3.2, §1, VCRO dat bepaalt dat een projectvergadering bestaat uit:

...

Aan die bepaling is uitvoering gegeven door het BVR van 19 maart 2010 betreffende stedenbouwkundige attesten, projectvergaderingen en stedenbouwkundige inlichtingen.

Art. 9, §1 van dat besluit schrijft voor dat het vergunningverlenend bestuursorgaan instaat voor de organisatie van de projectvergadering met alle aangewezen besturen en instanties, die blijkens §2 uiterlijk op het moment van de vergadering mondeling of schriftelijk hun gemotiveerd advies verschaffen omtrent de aldaar nader aangegeven punten, met als basis uiteraard de projectstudie die door de aanvrager overeenkomstig art. 7 van dat besluit vooraf is ingediend. Art. 9, §3 van het besluit van 19 maart 2010 bepaalt dan verder:

...

1.7 Het college stelt vast dat er te dezen wel een verslag voorligt van de projectvergadering van 4 januari 2013, maar geen formele beslissing waarin acht werd geslagen op de op 4 maart 2013 door de gemeente geformuleerde opmerkingen en die alleszins niet beslist dat het aangevraagde project, ofschoon het niet is opgenomen in de opsomming van art. 3, §§ 1 en 2 van het besluit van 5 mei 2000, gewijzigd door het besluit van 20 juli 2012, kan worden beschouwd als een handeling/werk met een beperkte ruimtelijke impact gelet op zijn aard, omvang en ruimtelijk bereik, als bedoeld door art. 4.4.7, §2 VCRO.

Het college kan derhalve enkel vaststellen dat er geen beslissing bestaat als vereist door art. 3, §3 van het BVR van 5 mei 2000, gewijzigd op 20 december 2002, beslissing die aan de bouwaanvraag moet worden toegevoegd, doch dat het aanvraagdossier enkel een niet-gedagtekend exemplaar van het verslag van de projectvergadering van 4 januari 2013 bevat.

1.8 Vermits er zodoende op evidente wijze niet is voldaan aan het bepaalde in art. 4.4.7, §2 VCRO en de er op van toepassing zijnde uitvoeringsbesluiten, kan van de bestaande gewestplanbestemming niet op legitieme wijze worden afgeweken.

1.9 Overigens, doch ten overvloede, zelfs indien men het kwestieus verslag mocht aanzien als een formele beslissing, quod non, staat in elk geval vast dat daarin niet te lezen staat dat de bouw van twee windturbines met een masthoogte van maximaal 85 m en een maximale tiphoogte van 126 m, omwille van hun aard omvang en ruimtelijk bereik, alsnog toch kunnen worden beschouwd als handelingen die slechts een beperkte ruimtelijke impact hebben, noch waarom daarvoor niet eerst een planologisch initiatief nodig is ofschoon er per definitie voor zulk project andere lokalisatiemogelijkheden zijn.

1.10 Alleszins kan men in redelijkheid niet stellen dat zulk project slechts een beperkt ruimtelijk impact zou hebben. Dit is in elk geval niet de zienswijze van de Vlaamse regering, zoals duidelijk blijkt uit de samenlezing van de omzendbrieven van 2006 (voor grote turbines) en van 2009 (voor kleine en middelgrote turbines).

...

Het is trouwens het gezond verstand zelf dat een windmolenpark van twee turbines met een ashoogte van 85 m, een rotordiameter van maximum 92,5 meter en een tiphoogte van 126 m, afmetingen die zelfs in de loop van de bouwfase nog kunnen worden ge-upgrade gelet op de zeer snelle technologische evolutie die zich in die sector voordoet, en die zal aangesloten worden op het openbaar elektriciteitsnet en volgens de lokalisatienota van aard is te voorzien in het elektriciteitsverbruik van ongeveer 2800 gezinnen en, tenslotte, gelegen is op de grens tussen twee gemeenten in een open gebied waar geen verticale constructies voorkomen, in redelijkheid niet meer kan worden afgedaan als een banaal nutswerk, maar integendeel een project is met een zeer belangrijk ruimtelijk impact.

Alleen reeds om die reden kan er geen sprake van zijn dat het project in aanmerking komt, onverschillig de zone van inplanting, voor een stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig art. 4.4.7, §2 VCRO.

2. Er is niet voldaan aan de gecoördineerde project-MER richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad dd. 13 december 2011 (die de richtlijn 85/337/EEG opheft)

In het aan de gemeente bezorgd bouwdoossier bevinden zich geen stukken m.b.t. de milieueffectrapportage. In het dossier m.b.t. de milieuvergunningsaanvraag is wel een MER-screeningsnota aan te treffen in de lokalisatienota (punt 6.11, blz. 32 e.v.). Een verzoek tot ontheffing noch een door de bevoegde overheid daaromtrent genomen beslissing maakt echter ook van dat dossier geen deel uit, wat blijkt uit randnummer 1.2.3 van de lokalisatienota in dat dossier niet moet omdat het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake nadere regels van de project-MER-screening ten tijde van het indienen van de milieuvergunningsaanvraag nog niet in het Staatsblad was bekendgemaakt (die bekendmaking gebeurde op 29 april 2013).

Dit gegeven ontsloeg echter de aanvrager er niet van zich te schikken naar de toepasselijke Europese richtlijn en de implementatiebesluiten ervan (althans voor zover ze er een correcte implementatie hebben aan gegeven).

...

3 Het voorwerp van de aanvraag is niet nauwkeurig omschreven als vereist door art. 7 van het dossiersamenstellingsbesluit en beoogt dat in geval van inwilliging, de exploitant naderhand zelf een keuze maakt tussen het type van turbine dat hij zal bouwen

Ofschoon de bouwheer stelt dat zijn aanvraag betrekking heeft op twee windturbines met een maximale masthoogte van 85 m en een maximale rotordiameter van 92,5 m, blijkt uit het dossier, inzonderheid uit het dossier m.b.t. de milieuvergunningsaanvraag, dat helemaal nog geen beslissing is genomen over welk type windturbine er zal gebouwd worden, doch dat er nog een keuze moet worden gemaakt tussen vier mogelijke type, namelijk een Enercon E70, een Enercon E82, een Vestas V90 of een Repower MM92.

Deze diverse types hebben niet alleen een verschillend vermogen, maar ook andere dimensies en kunnen bovendien op het ogenblik van de bouwphase nog een upgrade ondergaan.

Men kan zodanige aanvraag vergelijken met een aanvraag tot het bouwen van een woning waarvan echter het precies gabariet nog niet gekend is, noch hoogte noch breedte, elementen die aan de beslissing van de bouwheer worden overgelaten eenmaal hem een vergunning is verleend.

Een vergunningsaanvraag waarvan enkel de maximale dimensies opgegeven worden, wat in de wederomstoot betekent dat ze niet handhaafbaar en afdwingbaar is, kan niet legitiem worden verleend. Aan de aanvrager kan geen vrije keuze worden gelaten om achteraf te bouwen wat hij wil, met die ene beperking dat een bepaald maximum niet mag worden overschreden. Het is duidelijk dat de exploitant alsnog geen precieze typebepaling naar voor schuift om, na een eventuele vergunning, daaromtrent een prijsaanbiedingsronde tussen de concurrerende firma's te kunnen organiseren. Zulks heeft met goede ruimtelijke ordening niets meer te maken.

Vooradvies college van burgemeester en schepenen met betrekking tot toetsing aan de goede ruimtelijke ordening:

4. De aanvraag is strijdig met de goede ruimtelijke ordening

...

4.1 De functionele inpasbaarheid

Hoger is er reeds op gewezen dat louter planologisch de aanvraag de lege lata niet inwilligbaar is.

Maar ook wanneer een aanvraag louter planologisch of via een decretale afwijkingsregeling mogelijk is, betekent dit geenszins dat ze automatisch moet/mag ingewilligd worden. Een landbouwloods past planologisch in beginsel in een agrarisch gebied en, naar omstandigheden, zelfs in een LWA-gebied, maar is daarom alleen niet noodzakelijk verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening. Te dezen gaat het bovendien om een buffergebied dat blijkens art. 14, 4.5 van het KB van 28 december 1972 in zijn staat moet worden bewaard of als groene ruimte moet ingericht worden. De basisbestemming moet mede in de beoordeling worden betrokken, ook al is de aanvraag wegens een planologische afwijkingsregeling theoretisch mogelijk.

4.1.1 Zo kan er niet worden voorbijgegaan dat de aanvraag zich situeert in de omgeving van volgend belangrijk erfgoed:

...

Het megalomaan project zal op dit erfgoed een belangrijke negatieve impact hebben

4.1.2 De aanvraag heeft het nergens over de "groene gordel" rond Brugge waarvan het project onmiskenbaar een zeer ernstige aantasting zal zijn. In randnummer I.I van de lokalisatienota, toegevoegd aan het milieuvergunningsdossier, staat te lezen dat met de inplanting een project wordt gecreëerd dat de "bakenfunctie" van de verkeerswisselaar, die deze thans reeds zou vervullen (?), nog zal versterken als extra "visueel herkenningspunt", wat tevens zal gelden "voor het te ontwikkelen Chartreusegebied waarvoor de windturbines een belangrijk herkenningspunt zullen vormen".

Daarbij is er echter wel aan voorbijgegaan dat dit deelplan van het afbakeningsplan van het regionaalstedelijk gebied Brugge bij arrest nr. 215.768, Van Wassenhove, dd. 14 oktober 2011, werd geschorst, welk schorsingsarrest tot nader order de uitwerking heeft van een annulatiearrest, zodat niet legitiem kan terugvallen worden op de door het afbakeningsplan van 4 februari 2011 toegelaten aantasting van de groene gordel voor de realisatie van een megavoetbalstadionproject met winkelgalerij.

...

4.1.3 Er wordt in de lokalisatienota, althans deze toegevoegd aan het milieuaanvraagdossier, ook verwezen naar de op het getouw staande herziening van het PRS "die het vroeger beleidskader zal vervangen". Daarmede wordt impliciet verwezen naar het provinciaal document van 2009: "Ruimte voor windturbines in West-Vlaanderen".

Maar nog daargelaten dat een stedenbouwkundige vergunning niet mag verleend of geweigerd worden op grond van een structuurplan, bevat de voorlopige vastgestelde herziening van het PRS geen specifieke bepaling omtrent de verkeerswisselaar waar Aspiravi haar turbines wenst te bouwen.

...

Bij BVR van 4 februari 2011 is het regionaalstedelijk gebied Brugge afgebakend waarbij het gebied, palend aan de bouwplaats, inderdaad als recreatiegebied Chartreuse is

aangeduid waarop tien oefenvoetbalvelden zouden komen en is het verderop gelegen gebied als zone voor een 40 meter hoog voetbalstadion en multifunctionele functies voorzien.

De redenering van de deputatie ligt dus voor de hand. Indien de site naast het klaverblad, deel uitmakend van de zgn. groene gordel rond Brugge, voor dergelijke functies en monumentale hoogbouw wordt bestemd, en indien derhalve het waardevol landschappelijk karakter daarvoor wordt prijsgegeven, is er voor de deputatie geen reden meer om de verticale constructies op het klaverblad zelf en de er bij aansluitende randen alsnog te weigeren, vermits het waardevol landschappelijk karakter ervan dan toch reeds om zeep zal zijn door de toegelaten mastodontaire recreatieve hoogbouw.

Zoals aangestipt is echter het deelplan van het afbakeningsplan door de Raad van State geschorst en mag kortelings de nietigverklaring ervan worden verwacht. De verwoesting van dit groengebied, deel uitmakend van de groene gordel, zal daarmee weliswaar niet definitief uitgesloten zijn, doch in elk geval hoogst onzeker worden. Art. 1.1.4 VCRO alsmede het voorzorgsbeginsel verzetten er zich tegen dat een vergunning wordt verleend op grond van een louter toekomstige en hypothetische nevenevoluitie, waarvan de realisatie trouwens niet eens tot de bevoegdheid van de vergunningverlenende overheid behoort.

Aan de "voorwaarde" van het provinciaal beleidsdocument om aldaar windturbines in te planten is dus niet voldaan.

4.1.4 In de ganse omgeving zijn geen verticale structuren van die omvang te bespeuren.

Ze zullen derhalve het landschap volkomen domineren, wat de bouwheer vergoelijkend een "baken" of "herkenningsteken" noemt.

Het valt echter in redelijkheid niet in te zien hoe een cluster van 2 windturbines met een maximale ashoogte van 85 meter en een maximale tiprotorhoogte van 126 meter de schoonheid en de openheid van het landschap niet zou bedreigen. De omstandigheid dat de cluster voorzien is in de omgeving van grote horizontale infrastructuur, namelijk de E403 en de E40, is daarbij volstrekt irrelevant, nu in dit deel van de groene gordel nergens verticale structuren van dergelijke omvang aanwezig zijn en een reeds bestaande aantasting geen legitimiteit verstrekt aan een verdere aantasting.

Het project kan derhalve niet functioneel inpasbaar geacht worden in het kwestieus buffer-gebied, ook niet op grond van een eventuele loutere planologische afwijkingmogelijkheid, quod non. Men vraagt zich af wat twee zulke mastodontaire verticale constructies wel tot een landschappelijk aanvaardbare "baken" zou kunnen maken, zoals voorgehouden in het aanvraagdossier, nu een baken een teken is dat het vaarwater of de vaargeul markeert of een weg- of waarschuwingsteken is (...). Zij zijn het tegendeel van een "baken". Zij vormen een totale cesuur.

Dit alles klemt des te meer nu blijkt dat ook de NV Electrabel gelijklopend een aanvraag heeft ingediend voor vier windturbines net buiten het eigenlijke klaverblad, waarvoor ook zij beroep doet op een planologische afwijking of uitzonering, gezien ook in LWA-gebied windturbines in principe niet mogelijk zijn. Die site kan onmogelijk een turbinepark van zes turbines dragen. De omstandigheid dat de concurrenten het ene concurrerend project na het andere indienen, zonder behoorlijk overleg, waardoor de overheid verplicht is gesaucissoneerde vergunningen te onderzoeken op grond telkens van afwijkingen op de

bestaande verordenende bestemmingsvoorschriften, toont aan dat er alsnog geen globale visie bestaat omtrent de ruimtelijke draagkracht van het gebied wat windturbines betreft en dat de concurrerende maatschappijen van het gebrek aan behoorlijk planologisch overheidsinitiatief misbruik maken om hun projecten via saucissionering vergund te krijgen.

Niettemin dient te worden aangestipt dat de NV Aspiravi in 6.14 van haar lokalisatienota over de combinatie van de beide projecten, het ene binnen de lussen en het andere er net buiten, zelf schrijft wat volgt:

...

Aspiravi vindt echter dat haar project de voorkeur moet genieten omdat zij de ruimste afstand tot de woningen behoudt.

4.2 Visueel — vormelijke elementen

Het hoeft geen betoog dat de oprichting van twee windturbines in wit-grijze kleur van 125, resp. 129 meter hoog binnen een landschap waar geen verticale structuren van die aard, materiaal en omvang te bespeuren vallen, een zeer belangrijke visuele vervuiling van het gebied met zich zal brengen. En zulks in een gebied dat in zijn huidige staat moet blijven bestaan of tot een groene ruimte moet ingericht worden.

De werkelijkheid is dat er aldaar qua vestiging van windturbines gewoon überhaupt geen goede ruimtelijke ordening mogelijk is zolang er geen ernstig overwogen planologisch initiatief is genomen.

4.3 De hinderaspecten

...

4.3.1. Aanhoudende geluidsoverlast werkt zeer sterk in op het gevoel van welzijn van de mens en zelfs op zijn gezondheid. Het leidt tot fysische en niet zelden tot psychische aandoeningen.

Uit de eenzijdig door de bouwheer bestelde geluidsstudie zou moeten blijken dat haar project geen noemenswaardig probleem oplevert.

Weze daarbij opgemerkt:

- dat dit alleszins wel, en in ernstige mate, het geval is, in geval van combinatie van het project Electrabel, maar ook in combinatie met het project van Aspiravi om drie windturbines te bouwen, waaromtrent nog procedures lopende zijn voor de Raad van State en de NV Aspiravi geen klare wijn schenkt of ze al of niet aan dat project definitief verzaakt;

- dat het onaanvaardbaar is de stelling te verkondigen dat de omwonenden, om de enkele reden dat zij nu reeds een aanzienlijke geluidshinder moeten trotseren ingevolge de aanwezigheid van de autosnelwegen, er dan ook nog naar deze geluidsbron supplementair moeten bijnemen.

...

4.3.2. Slagschaduw.

Dit is wellicht het meest hinderlijke aspect, verbonden aan de werking van windturbines.

Het afwisselend donker-klaar-effect maakt de mens misselijk en ziek.

...

Er is eveneens de automobilist in zijn personenwagen of vrachtwagencabine die onverwacht, en rijdend aan 120 km/uur langs de autosnelweg, met de slagschaduw geconfronteerd wordt. De autosnelwegen en de opritte zijn zeer dichtgelegen slagschaduwgevoelige objecten.

...

5. Omtrent de toegangswegen

Blijkens de bladzijden 24/25 van de zich in het milieuvergunningsdossier lokalisatienota worden nieuwe toegangswegen voorzien van resp. 864 en 1.043 m² of 1.907m².

Daarvoor kan geen wettige vergunning worden verleend.

5.1 Vooreerst is het bouwperceel zelf niet gelegen langs een voldoende uitgeruste weg.

...

5.2 Vruchteloos verwijst Aspiravi naar het overleg dat zij desbetreffend heeft gehad met het Agentschap Wegen en Verkeer en dat zal worden nagegaan of een afwijking mogelijk is op de 30 meter bouwvrije zone.

5.2.1 Uit de omstandigheid dat er alsnog geen afwijking op de 30 meter-norm aan het dossier is toegevoegd, kan tot zolang de precieze locatie van de aan te leggen wegen niet worden bepaald. Er kan geen vergunning worden verleend voor werken waarvan de precieze inplanting en lokalisatie niet gekend is en overgelaten wordt aan de beslissing van de bouwheer of aan andere overheden na het verlenen van de vergunning.

5.2.2 Het advies van Wegen en Verkeer heeft overigens niets met de goede ruimtelijke ordening te maken. Het wordt uitsluitend verleend in het kader van het KB van 4 juni 1958 dat in eerste instantie betrekking heeft op de vestiging van wettelijke erfdienstbaarheden met het oog op het onderhoud van de autosnelwegen.

5.3 Vruchteloos eveneens zou men verwijzen naar art. 11.7 van het BVR d.d. 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is en dat bepaalt dat geen vergunning noodzakelijk is "voor de aanleg voor de strikt noodzakelijke toegangen tot en opritte naar installaties van algemeen belang". Men kan immers in redelijkheid niet stellen dat wegen met circa 2.000 m² verharde oppervlakte nog als toegangswegen of opritte kunnen worden beschouwd, als bedoeld in de afwijkingsregeling.

6. Omtrent de werkplatformen en de te rooien bomen

6.1 Blijkens blz. 26 van dezelfde lokalisatienota gaat het om werkvlakken van resp. 1280 en 1302m² of 2582m². Zij zijn vergunningsplichtig ingevolge art. 4.2.1, 1 e.a VCRO.

6.2 Het vellen van 13 volwassen bomen is vergunningsplichtig ingevolge art. 4.2.1, 3° VCRO. Er kan geen toepassing worden gemaakt van art. 6 van het BVR van 16 juli 2010 dat onder bepaalde voorwaarden het vellen van hoogstammige bomen van vergunningplicht vrijstelt.

6.3 Gelegen zijnde in buffergebied, kan er geen vergunning voor worden verleend, nu deze gebieden ingevolge art. 14, 4.5. van het gewestplannenbesluit van 28 december 1972 in hun staat moeten worden bewaard of als groene ruimte moeten worden ingericht.

6.4 Geen van beide voorwerpen van de aanvraag valt onder de opsomming van art. 3, §1 van het BVR van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, zoals gewijzigd bij besluit van 20 juli 2012.

Het betreft geen handelingen die van rechtswege geacht worden slechts een ruimtelijk beperkte impact te hebben.

6.5 Zij zijn evenmin overeenkomstig art. 3, §3 van dat besluit erkend als handelingen met een slechts beperkte ruimtelijk impact. Immers:

- waren die handelingen en werken niet eens opgenomen in het gemotiveerd verzoek van de bouwheer tot organisatie van een projectvergadering, gezien het voorwerp ervan uitdrukkelijk als volgt is omschreven: ...

- is er bovendien, zoals betoogd sub 1, op die projectvergadering nooit een formele beslissing gevallen betreffende de vraag of, en welke werken en handelingen, omwille van hun aard en omvang kunnen worden beschouwd als handelingen/werken met een slechts beperkte ruimtelijke impact, waarvoor krachtens art. 4.4.7, §2 VCRO niettegenstaande de bestemmingsonconformiteit een vergunning kan worden verleend, mits de werken/handelingen verenigbaar zijn met de goede ruimtelijke ordening.

6.6 Tenslotte blijkt niet dat, voor wat de ontbossing betreft, voldaan is aan de compensatievoorwaarde van art. 90bis, §2 van het bosdecreet van 13 juni 1990.

OM AL DEZE REDENEN, verleent het college van burgemeester en schepenen een onvoorwaardelijk ongunstig advies.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Oostkamp adviseert op 3 juni 2013 als volgt ongunstig:

“ ...

Er zijn 61 bezwaren ingediend naar aanleiding van het openbaar onderzoek. Deze bezwaren zijn ontvankelijk en deels gegrond.

Het is heel belangrijk dat huidige aanvraag samen met de aanvraag van Electrabel (aanvraag voor 4 windturbines) wordt bekeken zowel op vlak van visuele hinder, impact op fauna en flora, slagschaduw, geluid en veiligheid en uiteraard ook voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. Het dossier geeft dus onvoldoende duidelijkheid.

Wat het louter stedenbouwkundige betreft van de aanvraag is de aanvraag ook niet in overeenstemming met de bestemming volgens het gewestplan zijnde bufferzone. Op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeesters', meer bepaald HOOFDSTUK III 'De handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben of als dergelijke handelingen beschouwd kunnen worden' kan overwogen worden op voorwaarde dat er een projectvergadering is geweest en expliciet uit de beslissing blijkt dat het gaat om een handeling van algemeen

belang met een ruimtelijk beperkte impact. Uit het verslag van de projectvergadering blijkt enkel dat het 'ruimtelijk aanvaardbaar' zou zijn maar is niet besloten dat het gaat om een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact. Er is duidelijk gesteld op de projectvergadering (toegevoegd bij de opmerkingen op het verslag) dat hiervoor een planningsinitiatief moet worden genomen vooraleer een vergunningsprocedure kan worden opgestart. Het is duidelijk dat dit geldt voor de ganse zone, niet alleen binnen de lussen van de verkeerswisselaar.
...

De Interdepartementale Windwerkgroep adviseert voorwaardelijk gunstig op 21 juni 2013.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 28 juni 2013 als volgt gunstig:

“ ...

Bespreking passende beoordeling, Verscherpte natuurtoets of soortentoets

De locatie van de turbines werd onderzocht op de invloed op vogels en vleermuizen. Voor vogels zijn er geen belangrijke trekroutes over de locatie of pleistergebieden in de omgeving. Voor deze soortgroep zijn er dus geen significante effecten te verwachten.

Van vleermuizen werd vastgesteld dat deze de duikers (van waterlopen) gebruiken als migratieroute tussen kolonie en jachtgebied. Bijgevolg betekenen de turbines ook voor deze soortgroep geen significante impact op de populaties.

Gelet op het gevoerde onderzoek en de daaruit voortvloeiende conclusies, is het Agentschap Natuur en Bos van mening dat deze aanvraag geen inbreuk op het soortenbesluit inhoudt.

Voor wat de Europees beschermde soorten, kan het gevoerde onderzoek beschouwd worden als een voortoets in het kader van een passende beoordeling. Het Agentschap Natuur en Bos is dan ook akkoord dat er geen significant negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van deze soorten.

De conclusies van het onderzoek gelden echter enkel voor de inplanting van deze twee turbines. Het effect kan evenwel verschillen indien, in combinatie met deze turbines, bijkomende turbines worden voorzien in de onmiddellijke omgeving. Uit intern onderzoek blijkt dat de gecombineerde effecten niet significant zijn voor de soortgroepen vleermuizen en vogels.

Bespreking Stedenbouwkundige vergunning

Deze aanvraag betreft het exploiteren van twee windturbines in de noordelijke lussen van de verkeerswisselaar van de E40/E403. Op deze locatie zijn er geen waardevolle vegetaties of kwetsbare soorten aanwezig. Mogelijke verstoring van vleermuizen is zeer beperkt, gezien de vleermuizen niet op de hoogte van de wieken vliegen.

Deze aanvraag loopt blijkbaar parallel met een aanvraag van Electrabel NV. Hoewel het dossier van Electrabel geen gewag maakt van cumulatieve effecten, gaat het Agentschap Natuur en Bos ervan uit dat er wel zijn. We schatten deze effecten echter niet significant in.

Conclusie

*Op basis van bovenstaande uiteenzetting stelt het Agentschap voor Natuur en Bos vast dat de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad. De aanvraag wordt **gunstig** geadviseerd.*

...

De verwerende partij beslist op 12 augustus 2013 als volgt een stedenbouwkundige vergunning te verlenen:

“ ...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De plaats van de aanvraag is gelegen in het klaverblad gevormd door de autosnelweg E40 en de autosnelweg E403. De verkeerswisselaar is gelegen ten zuiden van de stad Brugge, ten oosten van de gemeente Zedelgem (deelgemeente Loppem) en ten westen van de gemeente Oostkamp.

De aanvraag betreft het oprichten van 2 windturbines en 2 middenspanningscabines in de 2 noordelijke van de 4 lussen van de verkeerswisselaar E40/E403 op grondgebied van de gemeente Oostkamp (nabij de grens met de gemeente Zedelgem). De projectzone is volledig gelegen in buffergebied, waarbij 2 lussen van de verkeerswisselaar worden benut voor de inplanting van WT-01 en WT-02 parallel met de E40 (aan weerszijden van de E403, ten noorden van de E40).

De aanvraag betreft het oprichten van 2 identieke windturbines. De 2 windturbines hebben een ashoogte max. 85 meter, een rotordiameter (of wiekdiameter) van max. 92,5 meter, en een tiphoogte van max. 126 meter. Beide windturbines zijn langzaam draaiende driewiekers en hebben witgrijze pylonen uit beton of staal. Onderaan de masten worden groen gekleurde banden voorzien.

Mogelijke types zijn: Enercon E70, Enercon E82, Vestas V90, Vestas V80 en Repower MM92.

Er wordt rekening gehouden met een maximaal vermogen van 3 MW per turbine. De verwachte productie van hernieuwbare energie voor de 2 windturbines bedraagt per jaar 10.000 MWh, wat equivalent is met het elektriciteitsverbruik van ongeveer 2.800 gezinnen.

De funderingssokkel heeft een diameter van ca. 18 meter en wordt zoveel mogelijk ingegraven en met aarde en begroeiing overdekt. De grondinname bedraagt 20 x 20 m per turbine. De middenspanningscabines hebben een grondoppervlakte van 6 x 3 meter en zijn omrand door een grindpad. De totale grondinname per cabine is 10 x 10 m.

Per turbine wordt een toegangsweg voorzien met als oppervlakte 864 m² (WT-01) en 1043 m² (WT-02). Tijdens de oprichtingsfase wordt gebruik gemaakt van een werkvlak met een oppervlakte van ca 30 meter bij 40 meter, meer bepaald 1280 m² (WT-01) en 1302 m² (WT-02).

Voor de verhardingen (toegangsweg, werkplatform voor opstelling van hijswerktuigen) wordt er geopteerd voor een steenslagverharding op geotextiel. Enkel de verharding tussen de bestaande verharding en de vangrail ter hoogte van de toegangspoort/slagboom wordt voorzien in KWS-verharding.

In functie van de aanvraag worden er 13 bomen gerooid. Ook wordt er een gestuurde boring onder de E403 voorzien. Twee grachten worden ingebuisd.

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

...

De aanvraag is enerzijds gelegen nabij landschappelijk waardevol agrarisch gebied (buiten het klaverblad), alsook nabij het als landschap beschermde park van Loppem (op 400-600 meter), het als landschap beschermde park- en bosgebied ten westen van het kasteel Schoonhove (op ca. 800 meter), de ankerplaats "Kasteel van Loppem en hof van Breda" (op ca. 270 meter), de relictzone "Wilgenbroeken en omgeving van het kasteel van Schoonhove en Rustenburgh" (350 meter). De windturbines worden echter ook ingeplant in de nabijheid van bebouwde kernen (Loppem, Oostkamp) en binnen de grenzen van het regionaalstedelijk gebied Brugge. Wat meer is, de inplanting gebeurt oordeelkundig te midden van het knooppunt van de bestaande grootschalige lijninfrastructuur van de E40 en E403 die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact hebben. Dit knooppunt is te beschouwen als aanleiding, als ruimtelijk aanknopingspunt om in deze omgeving een windturbineproject te realiseren. Die plek is door de specifieke configuratie van lijninfrastructuur de logische kern of het ruimtelijk zwaartepunt van een windturbineproject.

*Het windturbinepark t.h.v. de verkeerswisselaar beperkt zich tot 2 turbines, gezien de aanvraag van Electrabel nv buiten de lussen werd ingetrokken. De opstelling van twee identieke windturbines in de lussen van de verkeerswisselaar zorgt voor een **leesbaar en coherent uitzicht in het omliggende landschap**. De 2 turbines zullen fungeren als een nieuw kwalitatief landschapsbeeld, als baken, als poort voor het stedelijk gebied Brugge.*

Dit symmetrisch ten opzichte van de E403 die vanuit het zuiden Brugge bereikt, en in lijnopstelling langsheen de E40 die het stedelijk gebied tangentieel raakt.

Door - in vergelijking met voorgaande aanvraag - het weglaten van de windturbine(s) ten zuiden van de E40 en door het beperken van de hoogte van de windturbines (tiphoogte 126 meter i.p.v. 150 meter) werd het project in overeenstemming gebracht met het waardevolle landschappelijke karakter van de omgeving. Door de beperking van de ashoogte tot 85 meter hebben de twee turbines geen onaanvaardbare negatieve impact op de visuele belevingswaarde in het park van Loppem, mede door de plaatselijk opgaande begroeiing. Tevens omdat de voorgestelde symmetrische poortopstelling een harmonisch landschapsbeeld genereert, werd de aanvraag hierdoor gunstig geadviseerd door het Agentschap voor Onroerend Erfgoed.

Voorliggende aanvraag voorziet een vrij beperkte inname van de lussen, zodat er voldoende ruimte is om desgevallend beplantingen te voorzien teneinde de verkeersinfrastructuur te bufferen in de omgeving, conform de gewestplanbestemming.

Voorliggende aanvraag betekent dus geen volledige teloorgang van de vigerende planologische bestemming. Teneinde plaatselijk aan te sluiten bij het groene karakter van de lussen worden er groene banden voorzien op de masten cfr. 5/7 en 7/7. Om dit te garanderen wordt dit nog expliciet opgelegd in de vergunningsvoorwaarden. Ook wordt een verbod op publiciteit en aanverwante zaken ingesteld.

De twee windturbines worden ingeplant in een bufferzone waarbij het KB van 28 december 1972 zegt: 'de bufferzones dienen in hun staat bewaard te worden of als groene ruimte ingericht te worden'. Voorliggende aanvraag wijkt dus af van dit voorschrift.

*Er kan hier echter teruggevallen worden op een door de VCRO voorziene **afwijkingsregel art 4.4.7.§2 VCRO en uitvoeringsbesluit 20 juli 2012** (tot aanwijzing werken algemeen belang en vooroverleg met Vlaamse bouwmeester.) waarbij handelingen van algemeen belang een beperkte ruimtelijke impact kunnen hebben vanwege hun aard of omvang. Windmolens worden niet opgesomd onder artikel 3 §1 of 2 van het uitvoeringsbesluit. Voorliggend project kan evenwel beroep doen op de afwijkingsmogelijkheid van artikel 3 §3 uit het uitvoeringsbesluit. Deze derde paragraaf werd immers voorzien om, geval per geval, uitgaande van de specifieke aanvraag en situatie te kunnen oordelen of aanvragen die niet voorkomen op de lijsten uit artikel 3 §1 of 2 toch een beperkte ruimtelijke impact hebben. Hierbij dient nagegaan of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project, en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.*

Hiervoor werd er voorafgaandelijk een projectvergadering georganiseerd op 4/01/2013.

Het dossier in het kader van het gemotiveerd verzoek dat voorlag tijdens deze vergadering, en ook voorafgaandelijk aan de adviesinstanties werd bezorgd, bevatte voldoende gegevens om een oordeelkundig besluit te kunnen treffen over het project. Het weze duidelijk dat in dergelijk stadium nog geen volwaardig uitgewerkt aanvraagdossier, laat staan met alle milieutechnische studies, aanwezig moet zijn. Tijdens de vergadering zelf werden door de aanvrager voldoende bijkomende gegevens verschaft, waardoor een (voorwaardelijk) positief besluit kon genomen worden.

Het verslag van de projectvergadering besluit: "Het project is ruimtelijk aanvaardbaar voor zover rekening gehouden wordt met de voorwaarden van de verschillende adviesinstanties. Impact op de neerslagradar van de KMI dient wel nog verder uitgeklaard.". Concreet betekent dit dat aan de hand van het dossier en van de adviezen kon afgeleid worden dat het voorgestelde project, mits de nodige voorwaarden, geen onaanvaardbare negatieve gevolgen heeft op het ruimtelijk functioneren van de omgeving (zowel op vlak van landschap en erfgoed, als naar natuur, bewoning e.d.). Volgens de tekst van het uitvoeringsbesluit betekent dit dat voorliggend project voldoet aan de inhoud van het decretale begrip 'beperkte ruimtelijke impact' van artikel 4.4.7.§2 VCRO (hetgeen niet hetzelfde inhoudt als in de spraakgebruikelijke betekenis). In voorliggend geval betekent dit ook dat geen verder planologisch initiatief nodig is. Gelet op de inplanting op deze zeer specifieke plek, met name binnen de 2 noordelijke lussen binnen het verkeersknooppunt - een inplanting waarvoor ter plaatse geen betere alternatieven bestaan -, en gelet op de beperkte hoogte en grote afstand tot woongebieden, kan immers besloten worden dat een planinitiatief geen verdere meerwaarde kan brengen ten opzichte van een (dubbele) vergunningsprocedure voor een stedenbouwkundige en milieuvergunning. Derhalve werd voorliggende aanvraag ontvankelijk en volledig beschouwd overeenkomstig artikel 3 §3 van het uitvoeringsbesluit. Voorliggende vergunning is volgens deze gedachtegang niet in strijd met het VCRO noch met het opzet van het uitvoeringsbesluit

*De aanvraag dient getoetst te worden aan de richtlijnen zoals geformuleerd in de omzendbrief "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" van 2006. Hierin wordt als fundamenteel uitgangsprincipe een clustering van windturbines vooropgesteld. Door de inplanting van 2 windturbines in het klaverblad (i.p.v. 3 windturbines) wordt er aandacht besteed aan een **coherente en regelmatige opstelling**, aansluitend bij de aanwezige lijninfrastructuur (zie hoger). Deze duidelijke poortopstelling (i.p.v. driehoeksopstelling) sluit in de toekomst een uitbreiding met bijkomende*

windturbines (dubbele poortopstelling, lijnopstelling van 4 windturbines,...) buiten het klaverblad niet doch dit dient verder onderzocht te worden.

Het project betreft het oprichten van 2 identieke windturbines met een ashoogte van max. 85 meter en een tiphoogte van max. 126 meter, zodat er naast een leesbare opstelling ook sprake is van een **coherent/uniform uitzicht**. Gezien deze gemeenschappelijke hoofdkenmerken van de 2 windturbines, kan gesteld worden dat de voorgestelde types van windturbines - binnen deze hoofdkenmerken -aanvaardbaar zijn. De maximale afmetingen van de turbines zijn bepaald, zodat de ruimtelijke impact kan beoordeeld worden. Er kan aangenomen worden dat de bouwheer zal opteren voor twee windturbines van eenzelfde type. Om het kwalitatieve landschapsbeeld van de poortopstelling te garanderen dienen de 2 turbines gezamenlijk te worden opgetrokken en dienen de turbines ook identiek te zijn.

Het op dezelfde plaats geheel of gedeeltelijk vervangen van een bestaande vergunde windturbine voor de productie van elektriciteit door een nieuwe windturbine die even hoog is of lager, en met wieken die even lang zijn of korter, en die er kennelijk hetzelfde uitziet als de bestaande windmolen, is vrijgesteld van het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Een "upgrade" met hogere turbines zal dan steeds het voorwerp uitmaken van (een beoordeling van) een nieuwe stedenbouwkundige aanvraag.

Eveneens volgens de hierboven vermelde omzendbrief moet er aansluiting gezocht worden bij **grootschalige lijninfrastructuur** die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft en een bijkomende markering kan betekenen.

Het project speelt in op de lijninfrastructuur van de autosnelweg E40 en de autosnelweg E403. De windturbines worden in een het klaverblad ingeplant en sluiten dus bijgevolg aan bij een aanwezig knooppunt. De verkeerswisselaar en de nabijheid van het regionaalstedelijk gebied Brugge zijn in se goede aanknopingspunten voor de inplanting van windturbines, in overeenstemming met omzendbrief van de Vlaamse overheid hieromtrent.

De windturbines bevinden zich op een redelijke afstand van de **omliggende bebouwing** (er zijn geen woningen van derden gelegen op minder dan 250 meter van de turbines).

De dichtst gelegen woning bevindt zich op 320 meter van windturbine 1 en op 366 meter van windturbine 2. De aanvraag voldoet hiermee aan de afstandsregel van de hierboven vermelde omzendbrief. Ook kan gewezen worden op de grote afstand (ca. 700 meter) van de Aspiravi-turbines met de bestaande en te ontwikkelen woongebieden van Oostkamp en Zedelgem.

De initiatiefnemer stelt bijkomend alles in het werk om het geluidsniveau en de impact van slagschaduw te reduceren tot een niveau waarbij hinder voor de omgeving zoveel mogelijk vermeden wordt. Hierbij worden de sectorale voorwaarden van Vlarem II gerespecteerd. De mogelijke maatregelen aan de bron worden genomen om de geluidsproductie tot een minimum te beperken. Het gaat hierbij onder meer om de isolatie van de generatorbehuizing, aerodynamische wieken, en dergelijke meer. Ten aanzien van slagschaduw zullen de projectontwikkelaars de nodige maatregelen treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen. Verder onderzoek over de milieutechnische bezwaren (o.m. slagschaduw en geluid) en het opleggen van de eventueel noodzakelijke mitigerende milieutechnische maatregelen zal gebeuren in het kader van de lopende

milieuvergunningsaanvraag. Er kan die context ook verwezen worden naar de beoordeling door de bevoegde gewestelijke milieudiensten.

Gezien het feit dat de aanvraag van Electrabel voor de bouw van 4 windturbines buiten de lussen van de E40/E403 werd ingetrokken, zijn mogelijke cumulatieve effecten (visuele hinder, geluid, slagschaduw, impact op fauna en flora, veiligheid, etc.) met het project buiten de lussen niet (meer) aan de orde.

*De projectzone biedt - samen met de zone net buiten de lussen van de verkeerswisselaar - ruimtelijke potenties voor de inplanting van grootschalige windturbines, zoals aangegeven wordt in verschillende **beleidsvisies**. Hoewel deze beleidsvisies geen juridisch kader vormen en niet kunnen aangewend worden als weigerings- of vergunningsgrond voor vergunningen, kunnen ze toch als leidraad gehanteerd worden bij het zoeken naar een geschikte inplantingsplaats voor windturbines. Door de provincie West-Vlaanderen werd een beleidsvisie "Ruimte voor windturbineprojecten in West-Vlaanderen" opgemaakt waarin locaties werden aangeduid waarbinnen het objectief hernieuwbare energie, afkomstig uit windturbines, kan worden ingevuld. Voorliggende aanvraag is niet in strijd met deze visie Het projectgebied werd immers als zoekzone "verkeersknooppunt E40-E17 Oostkamp (toegang tot stedelijk gebied Brugge)" aangeduid. Ook voldoet de aanvraag aan de principes zoals ze zijn verwoord in de recente herziening van het PRS, zoals definitief vastgesteld op 27/06/2013, onder andere inzake de bundeling aan 2 of meer grootschalige ruimtelijke structurerende elementen (hier in concreto het knooppunt E40-E403 en het stedelijk gebied Brugge).*

Volgens het richtinggevend gedeelte van het gemeentelijke ruimtelijk structuurplan van Oostkamp zijn inplantingen langs de autosnelwegen E40 en E403 mogelijk behalve in de nabijheid van het hoofddorp of woonconcentratie of binnen natuurlijk-landschappelijk waardevolle gebieden. Individuele turbines zijn om landschappelijke redenen niet gewenst: er moet gestreefd worden naar een bundeling. Voorliggend project omvat het oprichten van de 2 turbines in de lussen van de verkeerswisselaar E40/E403, op voldoende afstand van bewoning en zonder een verdere uitbreiding van het windturbinepark te hypothekeren. De aanvraag is dus ook niet strijdig met het GRS van Oostkamp.

*Voorliggend dossier bevat voldoende gegevens over de ligging van de **toegangswegen en verhardingen**. De bouwplaats is gelegen aan wegenis die door hun omvang voldoende uitgerust zijn om het beoogde project mogelijk te maken. Het advies van de bevoegde gewestelijke overheid (AWV) is gunstig.*

Zowel de noodzakelijke toegangen, de twee middenspanningscabines, als het vellen van de bomen, het inbuizen van grachten en de gestuurde boring onder de E403, zijn expliciet opgenomen in de vergunningsaanvraag, waardoor deze kleinschalige bijhorende werken eveneens kunnen vergund worden in toepassing van artikel 3 §3 van het hierboven vermelde uitvoeringsbesluit.

...

ALGEMENE CONCLUSIE

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag van twee windturbines en twee middenspanningscabines, het inbuizen van 2 grachten, een gestuurde boring onder de E403 en het rooien van 13 bomen in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

De heer Yves TAILLIEU heeft met een aangetekende brief van 16 september 2013 een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Dat beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1314/0026/A/1/0018.

De nv ELECTRABEL heeft met een aangetekende brief van 1 oktober 2013 een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Dat beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1314/0073/A/1/0062.

4.

De deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen heeft op 3 oktober 2013 de corresponderende milieuvergunning voor de exploitatie van de twee windturbines geweigerd.

De tussenkomen partij heeft tegen die beslissing op 6 november 2013 administratief beroep ingesteld bij de Vlaamse minister van Leefmilieu, die op 10 juli 2014 een milieuvergunning verleend heeft.

De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft het beroep van de verzoekende partij tot vernietiging van deze milieuvergunning verworpen op 15 september 2016 bij arrest met nr. 235.756.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden hierover geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij stelt in haar verzoekschrift dat zij bewoner en exploitant is van 'hoeve Evershof', gelegen op een afstand van 270 meter van één van de met de bestreden beslissing vergunde windturbines.

De verzoekende partij vreest zowel een negatieve impact op haar 'bucolisch' leefklimaat als visuele hinder en slagschaduw.

2.

De verwerende partij werpt op dat de verzoekende partij niet bewijst waar ze effectief woont.

De verwerende partij stelt verder dat de visuele hinder, omwille van de hoogstammige bomen, de autosnelweg op een verhoogde berm en de ruime afstanden, beperkt zal blijven.

Aangezien de hoeve van de verzoekende partij zuidoostelijk gelegen is, kan er, volgens de verwerende partij, geen slagschaduw zijn.

Voor zover de verzoekende partij de exploitatie van een handelszaak vermeldt, wijst de verwerende partij er op dat het KBO-nummer daarvan in het verzoekschrift vermeld moest worden.

3.

De tussenkomende partij nuanceert de visuele hinder en wijst op de ligging van de verkeerswisselaar van de autosnelweg E40/E403 en de ruime afstand tussen de windturbines en de hoeve.

De tussenkomende partij stelt dat nadelen een persoonlijk karakter moeten hebben en een *actio popularis* niet toelaatbaar is.

Met betrekking tot de slagschaduwhinder wijst de tussenkomende partij op de milderende maatregelen.

4.

Met haar wederantwoordnota brengt de verzoekende partij nog een aantal documenten bij, waaruit moet blijken dat zij wel degelijk woont in de buurt van de percelen, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft.

Volgens de verzoekende partij moest zij in haar verzoekschrift haar KBO-nummer niet vermelden.

De verzoekende partij herhaalt dat zij zichthinder zal ondervinden vanuit haar woning en vanuit de omliggende akkers.

De verzoekende partij wijst verder op de inhoud van de slagschaduwstudie en stelt te vrezen voor ongevallen op de autosnelweg, als gevolg van plotse slagschaduw.

Tot slot verwijst de verzoekende partij naar het verdrag van Aarhus.

Beoordeling door de Raad

Om als belanghebbende derde bij de Raad beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van de bestreden vergunningsbeslissing, maar niet dat deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

De verzoekende partij maakt in haar verzoekschrift voldoende aannemelijk dat zij in de omgeving woont van de percelen, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, en, als gevolg van de bestreden beslissing, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder en nadelen kan ondervinden, zoals visuele hinder. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist niet dat een verzoekende partij bij haar verzoekschrift eigendomstitels moet voegen. Met betrekking tot de twijfel van de verwerende partij of de verzoekende partij in de naburige hoeve woont, brengt de verzoekende partij, als antwoord op deze exceptie, met haar wederantwoordnota een uittreksel bij uit het rijksregister, waaruit haar woonplaats in de hoeve blijkt.

De verzoekende partij heeft dan ook het vereist belang, zoals bepaald in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO, om bij de Raad beroep in te stellen tegen de bestreden beslissing.

De Raad verwerpt dan ook de exceptie.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In haar eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 7.4.4, §1 VCRO, van het gewestplan Brugge - Oostkust en van artikel 14.4.5 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna Inrichtingsbesluit genoemd), van artikel 4.4.7, §2 VCRO, van artikel 3, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van art. 4.1.1, 5°, art. 4.4.7, 2° en art. 4.7.1, §2, tweede lid, VCRO en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, de schending van artikel 4.7.26, §4, 1° VCRO en van artikel 7, tweede lid, 2° en 4° en derde lid van het besluit van de Vlaamse regering van 19 maart 2010 betreffende stedenbouwkundige attesten, projectvergaderingen en stedenbouwkundige inlichtingen, van het redelijkheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij stelt dat de percelen gelegen zijn in bufferzone en dat de aanvraag niet conform is met deze gewestplanbestemming.

De verzoekende partij wijst er op dat de afwijkmogelijkheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 alleen geldt voor werken of handelingen met een ruimtelijk beperkte impact op basis van de aard of omvang ervan.

Verder moet er, volgens de verzoekende partij, overeenkomstig artikel 5.3.2, §1 VCRO en het besluit van de Vlaamse regering van 19 maart 2010, een projectvergadering georganiseerd worden.

1.1.

In een eerste onderdeel van haar eerste middel stelt de verzoekende partij dat er op 4 januari 2013 weliswaar een projectvergadering georganiseerd is, maar dat deze projectvergadering niet gevolgd is door een gemotiveerde beoordeling en beslissing van de verwerende partij, zoals bedoeld in artikel 3, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000.

De verzoekende partij wijst er op dat belangrijke documenten (o.a. slagschaduwstudie, geluidsstudie,...) niet bij de initiële projectstudie gevoegd waren.

De uitdrukkelijke beslissing dat een project maar een beperkt ruimtelijke impact heeft, moet volgens de verzoekende partij genomen worden na de mogelijkheid om opmerkingen in te dienen en vóór de indiening van de eigenlijke aanvraag (waar ze bijgevoegd moet worden).

Nu de verwerende partij, na de projectvergadering, geen gemotiveerde beslissing genomen heeft, ontbreekt die ook in het aanvraagdossier, waarover het openbaar onderzoek georganiseerd is.

1.2.

De verzoekende partij stelt in een tweede onderdeel van haar eerste middel dat de tussenkomende partij in haar projectstudie alleen de bouw van twee windturbines vermeldt, maar niet de noodzakelijke toegangswegen, noch de twee middenspanningscabines of het vellen van

13 bomen, de inbuizing van grachten en de boring onder de E403, zodat die werken niet het voorwerp geweest zijn van de projectvergadering.

1.3.

Ondergeschikt stelt de verzoekende partij in een derde onderdeel van haar eerste middel dat niet wordt aangetoond dat het project, omwille van de aard, de omvang en het ruimtelijke bereik, een 'beperkt ruimtelijke impact' heeft.

Volgens de verzoekende partij kan de bouw van twee windturbines met een masthoogte van 85 meter en een tiphoogte van 126 meter, de aanleg van bijna 2000 m² toegangswegen, twee middenspanningscabines, het rooien van 13 bomen, de inbuizing van grachten over 25 meter en een gestuurde boring, niet beschouwd worden als een werk met beperkt ruimtelijke impact. De verzoekende partij wijst daarbij op de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 dat het ruimtelijk afwegingskader bepaalt voor 'grootschalige' windturbines.

2.

De verwerende partij werpt op dat zij na de projectvergadering wel degelijk, overeenkomstig artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, een formele beslissing heeft genomen.

De verwerende partij wijst er op dat de verzoekende partij niet de vernietiging vraagt van deze beslissing, noch, krachtens artikel 159 Grondwet, de exceptie van de onwettigheid ervan opwerpt.

2.1.

Op het eerste onderdeel van het eerste middel antwoordt de verwerende partij dat geen enkele bepaling verhindert dat zij haar beslissing tegelijkertijd neemt met het verslag van de projectvergadering, te meer nu er inhoudelijk niets meer aan dit standpunt zou veranderen.

De opmerkingen van de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeenten Oostkamp en Zedelgem waren, volgens de verwerende partij, immers identiek aan de eerder tijdens de projectvergadering geformuleerde opmerkingen.

De verwerende partij ziet niet in welk persoonlijk belang de verzoekende partij heeft bij dit onderdeel van het eerste middel, omdat de verzoekende partij tijdens het openbaar onderzoek haar bezwaren heeft kunnen uiten en er daarop in de bestreden beslissing geantwoord is.

Nu de beslissing van de verwerende partij na de projectvergadering niet wordt aangevochten, moet die beslissing, volgens de verwerende partij, als 'vaststaand' beschouwd worden en voldoet de aanvraag aan de in artikel 4.4.7, §2 VCRO vermelde voorwaarden.

De in artikel 1.1.4 VCRO en artikel 4.3.1 VCRO vermelde aandachtspunten moeten, volgens de verwerende partij, niet *in extenso* aan bod komen tijdens de projectvergadering, want, zo stelt de verwerende partij: "*wat zou anders nog het verschil met de eigenlijke aanvraag zijn?*"

2.2.

Op het tweede onderdeel van het eerste middel antwoordt de verwerende partij dat de bijkomende werken (toegangsweg, rooien van bomen, middenspanningscabines en inbuizing grachten) minstens impliciet inbegrepen zijn in het voorstel voor de projectvergadering. Verder stelt de verwerende partij zich de vraag wat het persoonlijk belang is van de verzoekende partij bij dit middelonderdeel.

2.3.

Met betrekking tot het derde onderdeel van het eerste middel benadrukt de verwerende partij dat de ruimtelijke impact niet louter afhankelijk is van de bouwhoogte.

De verwerende partij wijst er op dat de voetafdruk van de aanvraag beperkt is, dat het voorwerp van de aanvraag gelegen is in de verkeerslussen van de E40/E403, dat er ter plaatse nauwelijks of geen bebouwing is, enz ...

De verwerende partij benadrukt dat de windturbines, omwille van de hoogstammige bomen tussen de woonkernen en het bouwperceel, amper zichtbaar zullen zijn.

Verder wijst de verwerende partij op het gunstig advies van het agentschap Onroerend Erfgoed.

3.

De tussenkomende partij wijst op de historiek van artikel 4.4.7, §2 VCRO en de parlementaire voorbereiding.

Terwijl in artikel 4.4.7 VCRO vroeger alleen een afwijkingsmogelijkheid was voor 'kleine' handelingen van algemeen belang, geldt er nu, volgens de tussenkomende partij, een afwijkingsmogelijkheid voor handelingen van algemeen belang die een 'ruimtelijk beperkte impact' hebben.

3.1.

De tussenkomende partij stelt met betrekking tot het eerste onderdeel van het eerste middel dat zij uitvoerig heeft geargumenteed waarom het project kan worden beschouwd als 'handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact' en dat op 4 januari 2013 een projectvergadering georganiseerd is, zoals vereist in artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000.

De tussenkomende partij benadrukt dat de verwerende partij na de projectvergadering in een verslag van 28 februari 2013 formeel heeft beslist dat het project ruimtelijk aanvaardbaar is en een planinitiatief geen meerwaarde zou opleveren. Zij heeft dit document, samen met de daarop geformuleerde opmerkingen, bij haar vergunningsaanvraag gevoegd, zoals vereist door artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3 §3 van het besluit van 5 mei 2000.

De tussenkomende partij wijst er ten slotte op dat de verwerende partij in de bestreden beslissing uitvoerig motiveert waarom er geen planologisch initiatief vereist is.

Volgens de tussenkomende partij zijn de artikelen 7, 8 en 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 maart 2010 betreffende stedenbouwkundige attesten, projectvergaderingen en stedenbouwkundige inlichtingen, niet zonder meer van toepassing.

Het is, volgens de tussenkomende partij, niet verplicht reeds bij de aanvraag voor een projectvergadering een geluidsstudie en slagschaduwstudie te voegen. De tussenkomende partij wijst er op dat tijdens de projectvergadering een volwaardige geluidsstudie en slagschaduwstudie bijgebracht zijn, zodat hierover opmerkingen konden geformuleerd worden en een toetsing aan een goede ruimtelijke ordening alleszins mogelijk was.

De tussenkomende partij werpt op dat eventuele lacunes in de dossiersamenstelling niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen leiden, wanneer blijkt dat de verwerende partij met kennis van zaken heeft kunnen beslissen.

3.2.

Op het tweede onderdeel van het eerste middel antwoordt de tussenkomende partij dat artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000 een open toepassingsgebied heeft, zodat ook de bijhorende werken vergund kunnen worden met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO.

De tussenkomende partij wijst er op dat de verzoekende partij op geen enkele manier aannemelijk maakt dat de bijhorende werken geen ruimtelijk beperkte impact hebben.

3.3.

De tussenkomende partij stelt over het derde onderdeel van het eerste middel dat de verwerende partij een discretionaire bevoegdheid heeft om te beslissen of een project beschouwd kan worden als een handeling van algemeen belang met ruimtelijk beperkte impact.

Dat een windturbine grootschalig is, impliceert volgens de tussenkomende partij niet dat er geen 'ruimtelijk beperkte impact' meer is, zoals bedoeld in artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000.

De tussenkomende partij merkt op dat uit de omzendbrief EME/2006/01–RO/2006/02 blijkt dat windturbines kunnen worden ingeplant in bufferzones.

De tussenkomende partij herhaalt dat de windturbines perfect gebundeld worden met grootschalige infrastructuur, zodat er geen beter alternatief mogelijk is en een planinitiatief geen meerwaarde biedt.

4.

4.1.

In haar wederantwoordnota herhaalt de verzoekende partij het eerste onderdeel van haar eerste middel dat er een onderscheid is tussen enerzijds het verslag van de projectvergadering en anderzijds de formele vaststelling dat een handeling van algemeen belang maar een ruimtelijk beperkte impact heeft.

Krachtens artikel 9, §3 van het besluit van 19 maart 2010 moet, volgens de verzoekende partij, de mogelijkheid bestaan nog opmerkingen te maken op het verslag van de projectvergadering.

Volgens de verzoekende partij is er geen formele beslissing van de verwerende partij over de projectvergadering, maar alleen het verslag ervan. Wanneer er toch een formele beslissing is, moet die beschouwd worden als een voorbereidende beslissing, waarvan de onregelmatigheid de vernietiging van de eindbeslissing teweegbrengt. Het verslag van de projectvergadering kan, omdat het maar een zeer voorwaardelijke conclusie heeft, volgens de verzoekende partij helemaal niet beschouwd worden als een vaststelling, zoals bedoeld in artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000.

De verzoekende partij herhaalt dat er bij het verzoek om de projectvergadering te organiseren geen geluidsstudie of slagschaduwstudie gevoegd was.

Uit artikel 5.5° van het besluit van de Vlaamse regering van 19 maart 2010 volgt, volgens de verzoekende partij, dat artikel 7 en artikel 8 van het besluit alleszins van toepassing zijn.

4.2.

Met betrekking tot het tweede onderdeel van haar eerste middel werpt de verzoekende partij op dat de verwerende partij het project tijdens de projectvergadering in zijn geheel moet beoordelen, zodat ook de bijhorende werken deel moesten uitmaken van de projectstudie.

4.3.

In het derde onderdeel van haar eerste middel herhaalt de verzoekende partij dat de bouw van de windturbines een grootschalig project is. Noch de projectvergadering, noch de verwerende partij, heeft, volgens de verzoekende partij, gezocht naar mogelijke alternatieve locaties voor het project.

Beoordeling door de Raad

1.

De percelen waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, zijn volgens het gewestplan 'Brugge - Oostkust', gelegen in bufferzone.

In de bestreden beslissing bevestigt de verwerende partij dat de aanvraag niet verenigbaar is met deze gewestplanbestemming, maar dat kan worden teruggevallen op de afwijkmogelijkheid, voorzien in artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Artikel 4.4.7, §2 VCRO, zoals gewijzigd met het decreet van 11 mei 2012, bepaalt:

“§2 In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”

De Vlaamse regering heeft artikel 4.4.7, §2 VCRO uitgevoerd met een besluit van 20 juli 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de VCRO en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.

Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 maakt een onderscheid tussen:

(§1) handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben

(§2) handelingen die kunnen beschouwd worden als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, en

(§3) handelingen van algemeen belang die niet in §1 of §2 zijn vermeld, maar waarvan het vergunningverlenend bestuursorgaan kan vaststellen, op gemotiveerd verzoek van de aanvrager, dat ze een ruimtelijk beperkte impact hebben, zoals bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Artikel 3, §3 bepaalt:

“Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan het vergunningverlenende bestuursorgaan vaststellen dat een handeling van algemeen belang die niet in paragraaf 1 of 2 is vermeld, een ruimtelijk beperkte impact als vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening heeft.

Deze handelingen mogen niet worden uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied tenzij deze handelingen gelet op hun aard, ligging en oppervlakte geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Dat bestuursorgaan beoordeelt concreet of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project, en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.

Het vergunningverlenende bestuursorgaan oordeelt en beslist daarover nadat een projectvergadering werd gehouden en voor de vergunningsaanvraag werd ingediend. Het document waaruit die beslissing blijkt, wordt bij de vergunningsaanvraag gevoegd.”

Krachtens deze bepaling spreekt de vergunningverlenende overheid zich, voorafgaand aan de vergunningsaanvraag, uit over de potentiële toepasbaarheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO, hetgeen een formele uitspraak impliceert over de vraag of het aangevraagde project al dan niet kan beschouwd worden als een handeling van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact heeft.

2.

In het eerste onderdeel van haar eerste middel voert de verzoekende partij aan dat de verwerende partij geen voorafgaande beslissing heeft genomen waaruit blijkt dat het project een ruimtelijk beperkte impact heeft.

Uit het dossier blijkt dat de tussenkomende partij, vooraleer zij haar vergunningsaanvraag heeft ingediend, gevraagd heeft, voor de toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO, een projectvergadering te organiseren en dat deze projectvergadering op 4 januari 2013 georganiseerd is.

Overeenkomstig artikel 5.3.2 VCRO en artikel 9, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 maart 2010 is van deze projectvergadering van 4 januari 2013 een schriftelijk verslag opgesteld, dat op 28 februari 2013 aan de betrokken partijen bezorgd is.

De verzoekende partij toont niet aan waarom dit projectverslag niet kan gelden als beslissing over de potentiële toepasbaarheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Uit het administratief dossier blijkt dat het projectverslag bij het aanvraagdossier gevoegd is.

Het verslag (en de reacties van de adviesinstanties) is ook een onderdeel van het dossier dat ter inzage lag tijdens het openbaar onderzoek en waarover bezwaren geformuleerd konden worden.

De verzoekende partij toont niet aan op basis van welke bepaling de verwerende partij eerst de reacties van de adviserende instanties moet afwachten, vooraleer de voorafgaandelijke beslissing te nemen, zoals bedoeld in artikel 3, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000.

De beslissing over de potentiële toepasbaarheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO is weliswaar een voorbereidende handeling, maar is geen voorbeslissing. Omwille van ingediende bezwaren of adviezen kan de vergunningverlenende overheid terugkomen op de eerdere beoordeling dat het aangevraagde project beschouwd kan worden als een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact.

De Raad verwerpt dan ook het eerste onderdeel van het eerste middel.

3.

In het tweede onderdeel van haar eerste middel stelt de verzoekende partij dat de projectstudie, waarover de projectvergadering georganiseerd is, niet uitdrukkelijk de werken vermeldt, die gepaard gaan met de bouw van de windturbines, zoals de toegangswegen, de middenspanningscabines, het rooien van bomen, de inbuizing van grachten en een 'gestuurde boring'.

De verzoekende partij betwist niet dat het uiteindelijke aanvraagdossier, dat aan een openbaar onderzoek onderworpen is, en waarover de verschillende adviesinstanties een standpunt hebben ingenomen, wél de vereiste gegevens bevat.

Zoals eerder gesteld, heeft de beslissing van de verwerende partij naar aanleiding van de projectvergadering een voorlopig karakter. Wanneer tijdens de administratieve procedure blijkt dat er tijdens de projectvergadering niet afdoende rekening gehouden is met de bijhorende werken, moet de verwerende partij hier in de vergunningsbeslissing aan tegemoetkomen.

De Raad oordeelt dat de verzoekende partij in gebreke blijft aan te tonen dat eventuele onvolledigheden in de initiële projectstudie niet opgevangen konden worden in de uiteindelijke vergunningsbeslissing, zodat de Raad dit middelonderdeel dan ook verwerpt.

In de hiernavolgende beoordeling van het derde middelonderdeel oordeelt de Raad over het argument van de verzoekende partij dat de verwerende partij geen rekening heeft gehouden met de 'aanhorigheden' bij de bouw van de windturbines.

4.

4.1.

De verzoekende partij voert in het derde onderdeel van haar eerste middel aan dat de aanvraag niet beschouwd kan worden als een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact.

De tussenkomende partij verwijst naar een arrest van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, waaruit blijkt dat windturbines beschouwd kunnen worden als 'openbare lokale installaties voor de productie van alternatieve vormen van energie'.

Los van de vaststelling dat deze motivering niet in de bestreden beslissing zelf terug te vinden is, oordeelt de Raad dat die rechtspraak kadert in het initieel geldend artikel 3, 7° van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000. De uitdrukkelijke afwijkmogelijkheid voor de categorie 'openbare lokale installaties voor de productie van alternatieve vormen van energie' is klaarblijkelijk achterwege gelaten met het wijzigingsbesluit van 20 juli 2012. De door de tussenkomende partij geciteerde rechtspraak is dan ook niet dienend in dit dossier.

Het uitgangspunt van de thans geldende afwijkbepaling van artikel 4.4.7, §2 VCRO is dat de ruimtelijke en planologische impact van een project, en de mogelijkheid tot alternatieve locaties,

onderzocht wordt, en, daaraan gekoppeld, het nut of de noodzaak van een voorafgaandelijk planningsinitiatief.

Wanneer een vergunningverlenend bestuursorgaan artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000 toepast, moet het, op basis van de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen, concreet onderzoeken of de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en van de omliggende gebieden niet overschreden worden.

Artikel 3, §3 kan alleszins niet worden toegepast voor een project waarvoor *“er verschillende realistische locatie-alternatieven zijn die een afweging vragen op planniveau”* en waarover *“de bevoegde overheid (...) dus alleszins een duidelijk standpunt (moet) innemen”* (Verslag aan de Vlaamse Regering bij het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2012, BS 13 augustus 2012, 47.047).

4.2.

De verwerende partij vergunt met de bestreden beslissing onder meer de bouw van twee windturbines met een ashoogte tot 85 meter, een rotordiameter tot 92,5 meter en een tiphoogte tot 165 meter en de oprichting van twee middenspanningscabines.

De initiële projectstudie bevatte klaarblijkelijk niet alle gegevens (o.a. slagschaduwstudie en geluidsstudie), zodat verschillende adviesinstanties tijdens de projectvergadering een voorbehoud geformuleerd hebben.

De verwerende partij neemt in het verslag van de projectvergadering uitdrukkelijk akte van het voorbehoud *“van de gemeenten Oostkamp en Zedelgem inzake geluid- en slagschaduw en inzake de impact van een eventuele uitbreiding”*.

De verwerende partij concludeert in het verslag van de projectvergadering dat het project *“ruimtelijk aanvaardbaar is voor zover rekening gehouden wordt met de voorwaarden van de verschillende adviesinstanties”*. Uit de inhoud van dit verslag kan de Raad echter helemaal niet afleiden waarom de impact van de aanvraag ‘beperkt’ is, zoals bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO, en hoe tegemoetgekomen wordt aan het geformuleerd voorbehoud.

4.3.

In de bestreden beslissing verwijst de verwerende partij naar de conclusie van het projectverslag en motiveert als volgt over de afwijkingsmogelijkheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO:

“Concreet betekent dit dat aan de hand van het dossier en van de adviezen kon afgeleid worden dat het voorgestelde project, mits de nodige voorwaarden, geen onaanvaardbare negatieve gevolgen heeft op het ruimtelijk functioneren van de omgeving (zowel op vlak van landschap en erfgoed, als naar natuur, bewoning e.d.). Volgens de tekst van het uitvoeringsbesluit betekent dit dat voorliggend project voldoet aan de inhoud van het decretale begrip 'beperkte ruimtelijke impact' van artikel 4.4.7.§2 VCRO (hetgeen niet hetzelfde inhoudt als in de spraakgebruikelijke betekenis). In voorliggend geval betekent dit ook dat geen verder planologisch initiatief nodig is. Gelet op de inplanting op deze zeer specifieke plek, met name binnen de 2 noordelijke lussen binnen het verkeersknooppunt - een inplanting waarvoor ter plaatse geen betere alternatieven bestaan -, en gelet op de beperkte hoogte en grote afstand tot woongebieden, kan immers besloten worden dat een planinitiatief geen verdere meerwaarde kan brengen ten opzichte van een (dubbele) vergunningsprocedure voor een stedenbouwkundige en milieuvergunning. Derhalve werd voorliggende aanvraag ontvankelijk en volledig beschouwd overeenkomstig artikel 3 §3

van het uitvoeringsbesluit. Voorliggende vergunning is volgens deze gedachtegang niet in strijd met het VCRO noch met het opzet van het uitvoeringsbesluit

...

De Raad oordeelt dat de verwerende partij hiermee weinig toevoegt aan de inhoud van het summier verslag van de projectvergadering.

Het onderzoek naar de ruimtelijke impact van de aanvraag moet nochtans, omwille van de bezwaren hierover en de ongunstige adviezen van de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeenten Zedelgem en Oostkamp, des te zorgvuldiger gebeuren.

De verwerende partij verwijst in de bestreden beslissing in algemene bewoordingen naar de beperkte hoogte van de windturbines, alhoewel een hoogte tot 165 meter bezwaarlijk als een 'beperkte hoogte' beschouwd kan worden.

De verwerende partij betreft in haar beoordeling ook op geen enkele manier de aan de bouw van de twee windturbines gekoppelde bijkomende werken, zoals de bouw van twee middenspanningscabines, het rooien van 13 hoogstammige bomen en de aanleg van werkvlakplatformen, terwijl het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zedelgem hierover nochtans ook opmerkingen geformuleerd heeft.

Het nut, of de noodzaak, van een onderzoek, in het kader van een planningsinitiatief, naar locatie-alternatieven, komt niet concreet aan bod.

De verwerende partij verwijst weliswaar naar de specifieke ligging binnen de lussen van het verkeersknooppunt, maar maakt niet aannemelijk waarom het onderzoek naar locatie-alternatieven beperkt moet blijven tot de noordelijke lussen van het verkeersknooppunt.

Onder meer het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Oostkamp stelde dat een "*planningsinitiatief moet worden genomen vooraleer een vergunningsprocedure kan worden opgestart*" en dat het "*duidelijk (is) dat dit geldt voor de ganse zone, niet alleen binnen de lussen van de verkeerswisselaar*". Dit geldt overigens des te meer nu uit het dossier blijkt dat niet alleen de tussenkomende partij, maar ook de nv ELECTRABEL, al verschillende aanvragen ingediend hebben voor de realisatie van windturbines ter hoogte van de verkeerswisselaar van de E40/E403.

De Raad concludeert dat, noch uit het verslag van de projectvergadering, noch uit de bestreden beslissing zelf, een afdoende concrete beoordeling blijkt van de ruimtelijke impact, zoals bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000.

4.4.

De argumentatie van de verwerende partij dat de verzoekende partij geen beroep heeft ingesteld tegen de voorafgaandelijke beslissing over de potentiële toepasbaarheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO, doet daar geen afbreuk aan.

De verwerende partij gaat hierbij immers uit van de verkeerde premisse dat, nadat zij, in het kader van artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000 een beslissing genomen heeft, het project, bij de beslissing over het verlenen van een vergunning, '*ipso facto*' als een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact beschouwd moet worden.

Het derde onderdeel van het eerste middel is dan ook gegrond.

De Raad onderzoekt de overige middelen niet omdat ze niet tot een ruimere vernietiging van de bestreden beslissing kunnen leiden.

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv ASPIRAVI is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 12 augustus 2013, waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van twee windturbines en twee middenspanningscabines op percelen gelegen te 8020 Oostkamp, autosnelweg verkeerswisselaar E40/E403 en met kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie H, nummers 534A en 547A.
3. De Raad beveelt de verwerende partij binnen een vervalt termijn van vier maanden vanaf de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Eddy STORMS, voorzitter van de eerste kamer,
met bijstand van
Jonathan VERSLUYS, griffier.

Eddy STORMS